

KÖRNYEZETVÉDELMI BIZTOSÍTÁS KÜLÖNÖS BIZTOSÍTÁSI FELTÉTELEI (EIL)

Tartalomjegyzék

Környezetvédelmi biztosítás - EIL	3
1. A kockázatviselés tárgya	3
2. Biztosítási esemény	5
3. A biztosított kockázat növekedése	5
4. Biztosítási fedezetbe vont helyreállítási intézkedések	5
5. A helyreállítási kötelezettségek biztosítási fedezetbe vont költségei - A Biztosító szolgáltatásának feltételei	6
6. Területi hatály	8
7. Időbeli hatály	8
8. Kötelezettségek	9
9. Kizárások	9
10. A Biztosító visszakövetelési joga	10
11. A Biztosító törvényi engedményi joga	10
12. Elévülés	11
13. Non-kumulatív záradék	11

Környezetvédelmi biztosítás - EIL

A jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződésre a Felelősségbiztosítás Általános Biztosítási Feltételeit (FÁBF) az e különös feltételekben foglalt kiegészítésekkel és eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni, feltéve, hogy a felek felelősségbiztosítási szerződése és/vagy a Biztosító által kiállított kötvény másként nem rendelkezik.

Ezeket a rendelkezéseket – még ha azok a polgári jogi felelősségre vonatkozóan is tartalmaznak előírásokat – a jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződések vonatkozásában a Környezetfelelősségi Irányelvnek megfelelő jogszabályok szerinti közigazgatási jogi felelősségre vonatkozó szabályok szerint kell alkalmazni.

1. A kockázatviselés tárgya

1.1. Az FÁBF 1. Fejezet 2. pontjában meghatározottaktól eltérően biztosítási esemény (ld. 2.1 pont) bekövetkezése esetén a jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés alapján a Biztosító – a felelősségbiztosítási szerződésben (kötvényben) megállapított mértékben és feltételek szerint – átvállalja:

1.1.1. a közigazgatási jogi felelősség körébe eső kötelezettségek teljesítésének költségeit, melyek a Biztosított részéről a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 21. napján hozott 2004/35/EK számú irányelvének (a továbbiakban: „Környezetfelelősségi Irányelv”) megfelelő jogszabályokban meghatározott Környezetkárosodást megelőző intézkedések, valamint Környezetkárosodás bekövetkezése esetén a helyreállítási intézkedések (a továbbiakban együttesen: „Helyreállítási Kötelezettség”) megtétele során merülnek fel;

A jelen feltételek alkalmazásában „Környezetkárosodás”:

- (a) a Környezetfelelősségi Irányelv 2. cikk 3. pontjában foglalt fogalom-meghatározás szerinti védett fajokban és természetes élőhelyekben,
- (b) a vízben, valamint
- (c) a földben

közvetlenül vagy közvetve bekövetkező mérhető, jelentős kedvezőtlen változás, illetve a környezeti elem által nyújtott szolgáltatás közvetlen vagy közvetett, mérhető, jelentős romlása (együttesen: „Károsodás”), mely a Biztosított és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozás(ok) tevékenysége vagy mulasztása hatására következik be.

A védett fajokban és a természetes élőhelyekben bekövetkezett károsodás nem minősül az FÁBF 1. Fejezet 2.3 pontja szerinti dologi kárnak.

1.1.2. a környezetvédelmi hatóság vagy harmadik fél által feltételezett Helyreállítási Kötelezettség megállapításának és elhárításának peres és nem-peres eljárás keretében felmerült költségeit, az FÁBF 5. Fejezet 5. pontjának rendelkezése szerint;

- 1.1.3. a jogi védekezés költségeit, ha olyan cselekmény miatt indul büntetőeljárás, amelynek a Biztosított vagy az Együttbiztosított Vállalkozás(ok) harmadik személlyel szemben fennálló felelőssége lehet a következménye, amennyiben e költségek a Biztosító útmutatásai nyomán merültek fel.
- 1.2.. A jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés szerinti biztosítási fedezet az olyan Környezetkárosodás tekintetében áll fenn, amelyet egy
- (a) egyszeri,
 - (b) hirtelen fellépő, és
 - (c) előre nem látható esemény vált ki, és
 - (d) amely a normális, zavartalan üzemi folyamatoktól eltérő eseményre (a továbbiakban: „Üzemzavar”) vezethető vissza.

A biztosítási fedezet nem terjed ki arra, ha a Környezetkárosodást több, hatásában hasonló esemény (pl. lassú szivárgás, rendszeres gőzbehatás) váltja ki, amely hasonló egyszeri eseteknél nem következett volna be.

A jelen Különös Biztosítási Feltételek alkalmazásában az FÁBF 7. Fejezet 11. pontja nem irányadó, azaz a hivatkozott pontban szabályozott módon és okból bekövetkező Környezetkárosodás tekintetében is fennáll a jelen Különös Biztosítási Feltételek szerinti biztosítási fedezet, ha a Környezetkárosodáshoz vezető okfolyamatot egyszeri, hirtelen fellépő és előre nem látható esemény váltja ki.

- 1.3. A fenti 2. ponttól eltérően, a biztosítási fedezet a Felelősségbiztosítás Kiegészítő Biztosítási Feltételei (FKBF) „A” részének 2. pontja szerinti termékfelelősségi kockázatra fennálló biztosítási fedezet esetén, az Üzemzavarra vissza nem vezethető Környezetkárosodás esetén is fennáll, feltéve, hogy a Környezetkárosodás nem a termék rendeltetésszerű hatására vezethető vissza, vagy a rendeltetésszerű hatástól függetlenül is bekövetkezett volna.
- 1.4. Az FÁBF 7. Fejezet 6. pontjától eltérően, a jelen Különös Biztosítási Feltételek szerinti biztosítási fedezet kiterjed a *földben és a természetes vizekben* bekövetkezett olyan Környezetkárosodásra is, amikor a *föld* vagy a *természetes víz* a Biztosított, annak hozzátartozója (FÁBF 7. Fejezet 6.2 pontja), tulajdonosa vagy annak hozzátartozója (FÁBF 7. Fejezet 6.3 pontja), vállalkozása, az azonos cégcsoporthoz tartozó vállalkozása, vagy a hozzátartozója érdekeltiségébe tartozó cégcsoporthoz tartozó vállalkozása (FÁBF 7. Fejezet 6.4 pontja) tulajdonában, birtokában van (ideértve különösen a bérleti, a lízing és a haszonbérleti jogviszony alapján fennálló birtoklást), továbbá, hogy a Környezetkárosodást a Biztosított vagy a nevében eljáró személyek nem súlyosan gondatlanul vagy szándékosan idézték elő.
- 1.5. A felelősségbiztosítási szerződés viszonya más biztosításokhoz
- 1.5.1. A jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés szerinti biztosítási fedezet nem terjed ki azokra a költségekre, amelyek az FÁBF 6. Fejezet szerinti környezetszennyezés által okozott dologi károkra, vagy az FKBF „A” rész 2. pontja szerinti termékfelelősségi kockázatra fedezetet nyújtó valamely más biztosítási szerződés alapján megtérülnek.

- 1.5.2. Amennyiben a jelen Különös Biztosítási Feltételek szerint biztosított költségekre valamely más biztosítási szerződés biztosítási fedezetet nyújt, úgy a jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés alapján a Biztosító nem kötelezhető a biztosított költségek megtérítésére, függetlenül attól, hogy az ezekre a költségekre fedezetet nyújtó egyéb biztosítási szerződésekből tényleges kifizetés történt-e (szubszidiaritás).

2. Biztosítási esemény

- 2.1. Az FÁBF 1. Fejezet 1.1 pontjától eltérően, a biztosítási esemény olyan Környezetkárosodás bekövetkezése, amelyből a Biztosítottnak és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozás(ok)nak helyreállítási intézkedés (ld. 4. pont) megtételére vonatkozó kötelezettsége keletkezik, vagy keletkezhet.

2.2. Sorozatkárok

Az FÁBF 1. Fejezet 1.2 pontjától eltérően, a több, ugyanazon eseményből eredő Környezetkárosodás egy biztosítási eseménynek minősül. Egy biztosítási eseménynek minősül továbbá a több hasonló és időben összefüggő eseményből eredő Környezetkárosodás, ha az ok és az okozat közötti összefüggés jogi, gazdasági vagy műszaki vonatkozásban fennáll.

Az FÁBF 4. Fejezet 2. pontja értelemszerűen alkalmazandó.

2.3. Termékfelelősségi kockázat

A jelen Különös Biztosítási Feltételek alkalmazásában a termékfelelősségi kockázat körében a hibás vagy hiányos termék szállítása, vagy a hibásan vagy hiányosan elvégzett munka átadása minősül eseménynek.

3. A biztosított kockázat növekedése

Az FÁBF 2. Fejezet 1 pontjától eltérően, a jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés szerinti biztosítási fedezet automatikusan nem terjed ki az új telephelyekre (pl. gyártási vagy forgalmazási kirendeltségek, raktárak, stb.).

4. Biztosítási fedezetbe vont helyreállítási intézkedések

- 4.1. A jelen Különös Biztosítási Feltételek alkalmazásában a védett fajok és természetes élőhelyek, valamint a víz Környezetkárosodása vonatkozásában helyreállítási intézkedéseknek minősülnek:

- (a) az „Elsődleges Helyreállítási Intézkedések”, amelyek a károsodott környezeti elemnek, illetve a környezeti elem által nyújtott szolgáltatás eredeti állapotának vagy ahhoz közeli állapotának a helyreállítását eredményezik;
- (b) a „Kiegészítő Helyreállítási Intézkedések”, amelyek a károsodott környezeti elemet, illetve a környezeti elem által nyújtott szolgáltatást pótolják, amennyiben az Elsődleges Helyreállítási Intézkedésekkel ezeket nem tudják teljes mértékben helyreállítani; valamint

- (c) a károsodott környezeti elem vagy a környezeti elem által nyújtott szolgáltatás hiányának ideiglenes pótlásához szükséges „Kompenzációs Helyreállítási Intézkedések”, amelyeket a Környezetkárosodás bekövetkeztétől kezdve addig az időpontig foganatosítanak, amikor az Elsődleges Helyreállítási Intézkedések hatásukat teljes mértékben kifejtik.

- 4.2. A jelen Különös Biztosítási Feltételek alkalmazásában a föld Környezetkárosodása esetében helyreállítási intézkedésnek minősülnek azok az intézkedések, amelyek legalább az egészséget károsító szennyező anyagok eltávolításának, ellenőrzésének, korlátozásának vagy csökkentésének biztosításához szükségesek annak érdekében, hogy a károsodott (szennyezett) föld az adott jelenlegi vagy engedélyezett jövőbeni használata során ne jelentsen számottevő kockázatot az emberi egészségre.

5. A helyreállítási kötelezettségek biztosítási fedezetbe vont költségei - A Biztosító szolgáltatásának feltételei

- 5.1. A jelen Különös Biztosítási Feltételek alapján a biztosítási fedezet kiterjed a Helyreállítási Kötelezettségek (ld. 1.1. pont) jogszabály által előírt megfelelő és hatékony teljesítésével felmerülő költségekre, függetlenül attól, hogy:
 - (a) a helyreállítási intézkedések megtételére maga a Biztosított köteles, vagy a költségek megtérítése érdekében az illetékes környezetvédelmi hatóság vagy harmadik fél (károsult) igényt érvényesít a Biztosítóval szemben, illetve
 - (b) közigazgatási jogi vagy polgári jogi alapon érvényesítenek igényt a Biztosítóval szemben.
- 5.2. Nem terjed ki a biztosítási fedezet a Helyreállítási Kötelezettségek teljesítésével felmerülő azon költségekre, amelyek megtérítését az állammal szemben lehet követelni. Az állammal szembeni megtérítési igények érvényesítésével kapcsolatos költségekre azonban a biztosítási fedezet kiterjed.
- 5.3. A Biztosítónak az Elsődleges Helyreállítási Intézkedések és a Kiegészítő Helyreállítási Intézkedések vonatkozásában felmerülő helytállási kötelezettségének felső határa a biztosítási összeg keretén belül az a költség, amely a károsodott környezeti elem, illetve a környezeti elem által nyújtott szolgáltatás eredeti állapotának a helyreállításához szükséges.
- 5.4. Amennyiben a biztosítási esemény következtében a vízben vagy a földben már meglévő valamely környezetszennyezés fokozódik, a jelen Különös Biztosítási Feltételek szerinti biztosítási fedezet csak azokra a költségekre terjed ki, amelyek a meglévő környezetszennyezés eltávolításához szükséges összeget meghaladják, függetlenül attól, hogy ez az összeg a biztosítási esemény bekövetkezése nélkül felhasználásra került volna-e, és ha igen, mikor.
- 5.5. A Biztosító a jelen Különös Biztosítási Feltételek 1.3 pontja szerinti (kamatokkal együtt számított) jogi védekezés költségeire legfeljebb a biztosítási összegnek a teljes kártérítés összegével csökkentett összege erejéig nyújt fedezetet.
- 5.6. A biztosítási szerződés teljesítését igénylő fél a Biztosító szolgáltatási kötelezettségének elbírálásához szükséges alábbi okiratokat, dokumentumokat és igazolásokat köteles azok rendelkezésre állását követően 8 napon belül a Biztosító rendelkezésére bocsátani:

- szakvélemények;

- hatósági határozatok és utasítások;
- hatósági jegyzőkönyvek;
- egészségi állapottal kapcsolatos dokumentumok;
- fényképek, műhold felvételek, mérési eredmények;
- helyreállítási tervek, költségjavaslatok;
- szerződések, megrendelések, számlák, teljesítés igazolások;
- üzemi és telephelyi engedélyek, a tevékenység folytatására vonatkozó hatósági engedélyek;
- karbantartási feljegyzések, jegyzőkönyvek;
- földhivatali tulajdoni lapok;
- meteorológiai állomások jelzései és adatai;
- állapotfelmérése a felszíni és felszín alatti vizek vonatkozásában;
- korábbi szennyeződések leírása
- az ingatlan tényleges használójára / használóira vonatkozó dokumentum(ok), engedélyek, szerződések;
- a rendelkezésre álló környezetvédelmi biztosítékra vonatkozó dokumentumok.

A Biztosító fenntartja a jogot bármely további írásos adat és dokumentum bekérésére, ha azokat a kárrendezéshez szükségesnek tartja, vagy ha azokra törvényi előírás folytán szükség van.

Ha a teljesítést igénylő fél a felsorolt ill. a Biztosító által a konkrét esetben kért dokumentumokat nem bocsátja rendelkezésre, a Biztosító nem kötelezhető a szolgáltatás teljesítésére.

- 5.7. A biztosítási szerződés teljesítését igénylő félnek kell igazolnia, hogy a Biztosító szolgáltatásának a szerződésben, valamint jogszabályban előírt feltételei fennállnak, ide értve különösen magának a biztosítási esemény bekövetkezésének és az annak eredményeként elszenvedett kár(ok) mértékének a bizonyítását. Ezzel szemben a Biztosító szolgáltatási kötelezettségét kizáró tények és körülmények fennállását, így különösen valamely mentesülési ok vagy kizárás fennállását vagy a teljesítés egyéb akadályát a Biztosítónak kell igazolnia.
- 5.8. A Biztosító a kárigény elbírálásához szükséges utolsó dokumentum beérkezésétől számított 30 napon belül teljesíti szolgáltatását, feltéve, hogy a Biztosító fizetési kötelezettsége a jelen Különös Biztosítási Feltételek szerint megállapítható.
- 5.9. Ha a biztosítási esemény bekövetkezésével összefüggésben büntetőeljárás, vagy szabálysértési eljárás indult, az ilyen eljárást jogerősen lezáró határozatot a biztosítási szerződés teljesítését igénylő fél akkor is köteles a Biztosítónak benyújtani, ha időközben sor került a biztosítási szolgáltatás teljesítésére. Az ilyen határozatok rendelkezésre állásának hiánya a Biztosító szolgáltatásának esedékessé válását nem érinti.
- 5.10. A Biztosító a megállapított kártérítési összeget közvetlenül
- (a) a Biztosítottnak fizeti, ha a helyreállítási intézkedéseket maga a Biztosított és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozás végezte el;
 - (b) a harmadik személy károsultnak, vagy
 - (c) ha a Helyreállítási Kötelezettségek költségeit a Biztosított és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozás helyett a központi költségvetés finanszírozta, a környezetvédelmi hatóságnak fizeti meg.

6. Területi hatály

6.1. A jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés keretén belül, és az FÁBF 3. Fejezet 1. pontjától eltérően, a biztosítási fedezet a Környezetfelelősségi Irányelv körébe tartozó azon Környezetkárosodásokra terjed ki amelyek:

- egy, a jelen Különös Biztosítási Feltételek I.III pontja szerinti együttbiztosított telephely működésére vezethetők vissza;
- a Biztosított által odaszállított vagy odaszállítani engedélyezett termékekre vezethetők vissza;
- a Biztosított ott található termékeire vezethetők vissza, anélkül, hogy azokat a Biztosított odaszállította volna, vagy odaszállításukat engedélyezte volna;
- összeszerelési, karbantartási (ideértve a vizsgálati és ügyfélszolgálati), javítási vagy építési munkálatokra vezethetők vissza; valamint
- ezen munkák kivitelezéséhez szükséges mozgatható üzemi berendezések birtoklásához vagy használatára vezethetők vissza;
- üzleti úton, valamint kiállításokon és vásárokon való részvételre vezethetők vissza.

6.2. A 6.1 pont szerinti biztosítási fedezet a fentiekén túl kizárólag olyan kötelezettségekre vagy igényekre vonatkozik, melyek megfelelnek a Környezetfelelősségi Irányelv rendelkezéseit a nemzeti jogban átültető EU Tagállamok jogszabályainak, feltéve, hogy ezen kötelezettségek és igények a Környezetfelelősségi Irányelvben foglaltakhoz képest nem jelentenek szigorúbb előírást. Az FÁBF 3. Fejezet 1. pont második mondata megfelelően alkalmazandó. A biztosítási fedezet nem terjed ki a szerződésben vállalt, vagy bíróság illetve más hatóság által büntető jelleggel megállapított fizetési kötelezettségekre (így pl. punitive vagy exemplary damages). A Biztosító kockázatviselése nem áll fenn, ha a kár körülményeinek kivizsgálását és a kárrendezést, vagy a Biztosító egyéb kötelezettségeinek teljesítését az állam, harmadik fél vagy a Biztosított akadályozza és mindezekkel összefüggésben lényeges körülmények kideríthetlenné válnak.

7. Időbeli hatály

7.1. Az FÁBF 4. Fejezetétől eltérően, a Biztosító kockázatviselése olyan Környezetkárosodásokra terjed ki, amelyek a jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés

(a) hatálya alatt, de

(b) legkésőbb annak megszűnésétől számított két éven belül

kerülnek megállapításra (lásd a jelen Különös Biztosítási Feltételek fenti 2.1. pontját), feltéve, hogy a biztosítási esemény a jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés hatálya alatt következik be.

7.2. Azon Környezetkárosodásokra, amelyek ugyan a felelősségbiztosítási szerződés hatálya alatt kerülnek megállapításra, azonban bekövetkezésük a felelősségbiztosítási szerződés létrejötte előtti biztosítási eseményre vezethető vissza, csak akkor terjed ki a Biztosító kockázatviselése, ha

- (a) ezen biztosítási esemény legkorábban a felelősségbiztosítási szerződés létrejötte előtt két évvel következett be, és
- (b) ezen eseményről vagy Környezetkárosodásról a Biztosítottnak vagy a Szerződőnek a felelősségbiztosítási szerződés létrejöttéig nem volt, és nem is lehetett tudomása.

Az FÁBF 4. Fejezet 2. pontja értelemszerűen alkalmazandó.

8. Kötelezettségek

A Szerződő / Biztosított köteles

- 8.1. a környezet védelméről szóló és a környezeti kármentesítésről rendelkező jogszabályokat (így például
 - (a) a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. Korm. rendelet,
 - (b) a felszíni vizek minősége védelmének általános szabályairól szóló 220/2004. Korm. rendelet, és
 - (c) a természetben okozott károsodás mértékének megállapításáról, valamint a kármentesítés szabályairól szóló 91/2007. Korm. rendelet szabályait),szabványokat és hatósági előírásokat betartani;
- 8.2. olyan megfelelő biztonsági intézkedéseket hozni, amelyek megakadályozzák, hogy harmadik felek kárt okozhassanak;
- 8.3. a környezetet veszélyeztető létesítményeket és egyéb környezetet veszélyeztető berendezéseket szakszerűen javítani, vagy javíttatni, a szükséges javítási és karbantartási munkálatokat haladéktalanul elvégezni vagy elvégeztetni. Ezen létesítményeket és berendezéseket – ha jogszabály vagy hatóság rövidebb határidőt nem ír elő - minimum 5 évente szakemberekkel át kell vizsgáltatni. Ez a határidő a biztosítás kezdetétől függetlenül, a létesítmény vagy berendezés üzembe helyezésével, vagy annak legutolsó átvizsgálásával kezdődik.

9. Kizárások

Ellentétes értelmű megállapodás hiányában:

- 9.1. a Biztosító kockázatviselése nem állapítható meg az olyan Környezetkárosodás tekintetében, amely az alábbiakra vezethető vissza:
 - 9.1.1. a környezeti elembe jogszabály felhatalmazása alapján történő, vagy hatósági határozat alapján engedélyezett beavatkozás (pl. vízgazdálkodásról, környezetvédelemről, vadászatról vagy halászátról szóló rendelkezések alapján);
 - 9.1.2. hatósági megbízások vagy rendelkezések betartása, amennyiben nem fenyegető vagy már bekövetkezett Környezetkárosodással kapcsolatos megbízásokról vagy rendelkezésekről van szó,

- 9.1.3. olyan szennyező anyag kibocsátása, tevékenység végzése vagy olyan termék használata valamely tevékenység során, amely a tudomány és technika akkori állása szerint, amikor a kibocsátásra sor került, vagy amikor a tevékenységet elvégezték, nagy valószínűséggel nem minősült környezeti kárt okozónak,
- 9.1.4. az alábbiakra vonatkozó tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás vagy bontás okozta károk:
- veszélyes hulladékok közbenső tárolására, valamint bármilyen típusú hulladék végső tárolására (raktározására) használt berendezések, továbbá
 - földalatti vezetékek és szivárgás-ellenőrzés nélküli tartályok, szennyvíztisztító berendezések, derítőberendezések és hulladékkezelő berendezések,
- 9.1.5. a talajvíz szintjének vagy folyásának változása,
- 9.1.6. védett fajokra átvitt betegségek.
- 9.2. a Biztosító kockázatviselése nem terjed ki a Biztosított létesítményeinek vagy egyéb berendezéseinek fenntartására, javítására, utószerezésére, biztosítására vagy rendbehozatalára fordított, az FÁBF 5. Fejezet 5. pontja szerinti szükséges mentési költségeket meghaladó ráfordításokra, még abban az esetben sem, ha a berendezések vagy egyéb létesítmények a Biztosított vagy annak hozzátartozója (FÁBF 7. Fejezet 6.2 pontja), tulajdonosa vagy annak hozzátartozója (FÁBF 7. Fejezet 6.3 pontja), vállalkozása, az azonos cégcsoporthoz tartozó vállalkozása, vagy a hozzátartozója érdekeltségébe tartozó cégcsoporthoz tartozó vállalkozása (FÁBF 7. Fejezet 6.4 pontja) tulajdonában, birtokában vannak (ideértve különösen a bérleti, a lízing és a haszonbérleti jogviszony alapján fennálló birtoklást).

10. A Biztosító visszakövetelési joga

- 10.1. A Biztosító a kifizetett kártérítési összeg megtérítését követelheti a Biztosítottól, ha a kárt a Biztosított szándékosan vagy súlyosan gondatlanul okozta.
- 10.2. A jelen Különös Biztosítási Feltételek alkalmazásában súlyosan gondatlan károkozásnak minősül különösen, ha:
- 10.2.1. a Biztosított a jogszabályokban, illetőleg az egyéb rá nézve kötelező rendelkezésekben előírt személyi és tárgyi feltételek hiányában folytatja tevékenységét és ez a tény a károkozásban közrehatott;
- 10.2.2. a környezetvédelmi hatóság vagy bíróság jogerős határozata állapítja meg a súlyosan gondatlan károkozás tényét.

11. A Biztosító törvényi engedményi joga

- 11.1. Amennyiben a jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés alapján kártérítésre kerül sor, a Biztosítót a kifizetett összeg erejéig törvényi engedményi jog illeti meg mindazon jogok tekintetében, amelyek a Biztosítottat és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozást illetik meg a kárért felelős személlyel szemben, kivéve, ha ez olyan

személy, akinek magatartásáért a Biztosított vagy az Együttbiztosított Vállalkozás felelősséggel tartozik.

- 11.2. Ha a Biztosító a kár megtérítésére irányuló jog csak részben száll át, és a Biztosító a kárért felelős személy ellen keresetet indít, a Biztosított illetőleg az Együttbiztosított Vállalkozás írásbeli kérésére köteles egyszersmind az ő igényüket is érvényesíteni. Az ilyen igények érvényesítését a Biztosító a költségek előlegezésétől teheti függővé. Ha a Biztosító és a Biztosított és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozás ugyanabban az eljárásban érvényesíti igényét, és a kártérítésként befolyt összeg minden fél követelését nem fedezi, a Biztosított és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozás elsőbbséget élveznek.
- 11.3. A Biztosított és az Együttbiztosított Vállalkozás kötelesek a Biztosító rendelkezésére bocsátani minden szükséges dokumentumot és kötelesek ezen felül mindent megtenni annak érdekében, hogy a Biztosító törvényi engedményi jogának érvényesíthetőségét biztosítsák.
- 11.4. Amennyiben a Biztosító bármely okból nem tudja a fentiek szerinti törvényi engedményi jogát érvényesíteni, úgy a felek megállapodnak az alábbi ügyleti alapú engedményezési jog alkalmazásában:
 - 11.4.1. Amennyiben a Biztosító a jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés alapján a Biztosított és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozás által okozott kárt akár részben, akár egészben megtérítette, úgy a Biztosító által fizetett kártérítés és járulécai erejéig a Biztosított és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozás kötelesek a Biztosítóra engedményezni azon harmadik személyekkel szemben fennálló jogaikat, akikkel szemben jogosultak a Biztosító által kifizetett kár tekintetében megtérítési igényt érvényesíteni.
 - 11.4.2. A Biztosított és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozás köteles a fenti engedményezés tényéről megfelelő időben értesíteni a biztosítási esemény bekövetkezéséért helytállásra köteles személyt vagy társaságot.
 - 11.4.3. A Biztosított és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozás egyaránt kötelesek továbbá a Biztosító rendelkezésére bocsátani minden ahhoz szükséges dokumentumot és kötelesek ezen felül mindent megtenni annak érdekében, hogy biztosítsák a Biztosítóra engedményezett jogok érvényesíthetőségét.

12. Elévülés

- 12.1. A jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződésből eredő igények az esedékességüktől számított három év elteltével évülnek el.

13. Non-kumulatív záradék

Amennyiben több, ugyanazon eseményből eredő biztosítási eseményre vonatkozóan a Biztosított és/vagy az Együttbiztosított Vállalkozás(ok) tekintetében a jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződésen kívül más, a Talanx Csoporthoz tartozó vállalkozásnál, vagy Fronting-partnereinél fennálló környezetszennyezési és/vagy helyreállítási költségekre vonatkozó felelősségbiztosítás alapján áll fenn biztosítási védelem, úgy a Biztosító helytállási kötelezettségének felső határa ezen biztosítások alapján a legmagasabb biztosítási összeg. Ha a fenti esetben nem a jelen Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés biztosítási összege a legmagasabb, úgy a Biztosító nem köteles a helytállásra. A jelen pont alkalmazásában környezetszennyezési, illetőleg helyreállítási költségekre vonatkozó felelősségbiztosításnak minősül az olyan biztosítás is, amely a jelen

Különös Biztosítási Feltételekre utalással létrejött felelősségbiztosítási szerződés szerinti biztosítási fedezetet csak részben elégíti ki.